

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

(повне найменування закладу вищої освіти)

Навчально-науковий інститут фізико-технічних та комп'ютерних наук

(назва навчально-наукового інституту / факультету)

Кафедра комп'ютерних систем та мереж

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Директор навчально-наукового інституту
фізико-технічних та комп'ютерних наук
О. В. Ангельський

2022 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни**

ОК12. Економіко-правові аспекти ІТ та автоматизація
діяльності підприємств

(назва навчальної дисципліни)

обов'язкова

(вказати: обов'язкова / вибіркова)

Освітньо-професійна програма Комп'ютерна інженерія,
Програмування мобільних і вбудованих комп'ютерних систем
та засобів Інтернету речей

(назва програми)

Спеціальність 123 Комп'ютерна інженерія

(вказати: код, назва)

Галузь знань 12 Інформаційні технології

(вказати: шифр, назва)

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

(вказати: перший бакалаврський/другий магістерський)

Навчально-науковий фізико-технічних та комп'ютерних наук

(назва факультету/ навчально-наукового інституту,
на якому здійснюється підготовка фахівців за вказаною освітньо-професійною програмою)

Мова навчання українська

Чернівці 2022 рік

Робоча програма навчальної дисципліни

ОК12. Економіко-правові аспекти ІТ та автоматизація

діяльності підприємств

(назва навчальної дисципліни)

складена відповідно до освітньо-професійної програми

Комп'ютерна інженерія, Програмування мобільних і вбудованих

комп'ютерних систем та засобів Інтернету речей, 123 Комп'ютерна інженерія,

(назва освітньо-професійної програми, код та назва спеціальності)

12 Інформаційні технології, 30 червня 2022 р.

(галузь знань: шифр та назва; дата останнього затвердження)

Розробники: Лісовенко Ірина Дмитрівна, асистент кафедри КСМ

(П.І.Б. авторів, посада, науковий ступінь, вчене звання)

Затверджено на засіданні кафедри комп'ютерних систем та мереж

Протокол № 1 від “29” серпня 2022 року

Завідувач кафедри

(Воробець Г.І.)

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Схвалено методичною радою навчально-наукового інституту
фізико-технічних та комп'ютерних наук

Протокол № 1 від “31” серпня 2022 року

Голова методичної ради навчально-наукового інституту
фізико-технічних та комп'ютерних наук

(Струк Я. М.)

(підпис)

(прізвище та ініціали)

1. Мета навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни є формування необхідного рівня теоретичної і практичної підготовки студентів для грамотного використання ними знань економіко-правових аспектів в цивільному житті, професійній і підприємницькій діяльності, при освоєнні суміжних дисциплін та у майбутній професійній діяльності, де потребуються теоретичні знання і практичні навички з застосування комп'ютерної інженерії та комп'ютерно-інтегрованих технологій для вирішення прикладних завдань і впровадження комп'ютерної техніки для обліку діяльності підприємств. Даний курс розширює компетентності випускників - комп'ютерних інженерів в області економіки, права та автоматизації бізнес-процесів підприємства і ефективного використання на практиці сучасних інформаційних систем та технологій обліку в різних галузях народного господарства.

2. Результати навчання

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

2.1. Знати: основні права та свободи людини, основи правові засади професійної діяльності, економічні аспекти діяльності підприємства, склад задач та функції автоматизованого обліку, принципи побудови інформаційних систем обліку, їх призначення та можливості, структуру та основні складові частини інформаційних систем обліку, склад програмного та технічного забезпечення інформаційних систем обліку, методологію обліку, контролю та аудиту в умовах автоматизованої обробки інформації; перспективи розвитку інформаційних систем та технологій.

2.2. Вміти: реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, використовувати знання правових засад в професійній діяльності, визначати найбільш ефективні форми використання комп'ютерної техніки в інформаційних системах обліку, розробити структуру інформаційної системи у відповідності з потребами, використовувати стандартні засоби інформаційних технологій для розв'язання облікових задач, використовувати стандартні програми автоматизації бухгалтерського обліку, працювати з технічною літературою, довідниками, стандартами, технічною документацією.

2.3. Набути компетентностей:

ЗК – загальних

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.

ЗК 3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 7. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 8. Здатність працювати в команді.

ЗК9. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

СК - фахових

ФК1. Здатність застосовувати законодавчу та нормативно-правову базу, а також державні та міжнародні вимоги, практики і стандарти з метою здійснення професійної діяльності в галузі комп'ютерної інженерії.

ФК2. Здатність використовувати сучасні методи і мови програмування для розроблення алгоритмічного та програмного забезпечення.

ФК3. Здатність створювати системне та прикладне програмне забезпечення комп'ютерних систем та мереж.

ФК11. Здатність оформляти отримані робочі результати у вигляді презентацій, науково-технічних звітів.

ФК13. Здатність вирішувати проблеми у галузі комп'ютерних та інформаційних технологій, визначати обмеження цих технологій.

ФК15. Здатність аргументувати вибір методів розв'язування спеціалізованих задач, критично оцінювати отримані результати, обґрунтовувати та захищати прийняті рішення.

ПРН - програмні результати навчання

ПРН2. Мати навички проведення експериментів, збирання даних та моделювання в комп'ютерних системах.

ПРН3. Знати новітні технології в галузі комп'ютерної інженерії.

ПРН4. Знати та розуміти вплив технічних рішень в суспільному, економічному, соціальному і екологічному контексті.

ПРН5. Мати знання основ економіки та управління проектами.

ПРН6. Вміти застосовувати знання для ідентифікації, формулювання і розв'язування технічних задач спеціальності, використовуючи методи, що є найбільш придатними для досягнення поставлених цілей.

ПРН7. Вміти розв'язувати задачі аналізу та синтезу засобів, характерних для спеціальності.

ПРН8. Вміти системно мислити та застосовувати творчі здібності до формування нових ідей.

ПРН10. Вміти розробляти програмне забезпечення для вбудованих і розподілених застосувань, мобільних і гібридних систем, розраховувати, експлуатувати, типове для спеціальності обладнання.

ПРН11. Вміти здійснювати пошук інформації в різних джерелах для розв'язання задач комп'ютерної інженерії.

ПРН12. Вміти ефективно працювати як індивідуально, так і у складі команди.

ПРН13. Вміти ідентифікувати, класифікувати та описувати роботу комп'ютерних систем та їх компонентів.

ПРН14. Вміти поєднувати теорію і практику, а також приймати рішення та виробляти стратегію діяльності для вирішення завдань спеціальності з урахуванням загальнолюдських цінностей, суспільних, державних та виробничих інтересів.

ПРН16. Вміти оцінювати отримані результати та аргументовано захищати прийняті рішення

ПРН19. Здатність адаптуватись до нових ситуацій, обґрунтовувати, приймати та реалізовувати у межах компетенції рішення.

3. Опис навчальної дисципліни

3.1. Загальна інформація

Назва навчальної дисципліни <i>OK12 Економіко-правові аспекти ІТ та автоматизація діяльності підприємств</i>													
Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість			Кількість годин						Вид підсумкового контролю	
			кредитів	годин	змістових модулів	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання		
Денна	4	7	5,0	150	2	15				30	105		залік
Заочна	4	7	5,0	150	2	4				8	138		залік

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:
 для денної форми навчання – 0,43 ((15+30)/105);
 для заочної форми навчання – 0,08 ((4+8)/138).

3.2. Дидактична карта навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма							заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Змістовий модуль 1. Економіко-правові аспекти діяльності													
Тема 1. Права, свободи та обов'язки людини і громадянина	21,0	2,0		4,0		15,0	21,5	0,5		1,0			20,0
Тема 2. Економіко-правові аспекти професійної діяльності в галузі комп'ютерної інженерії	21,0	2,0		4,0		15,0	21,5	0,5		1,0			20,0
Тема 3. Економічно-правові засади та державне регулювання розвитку підприємництва	21,0	2,0		4,0		15,0	21,5	0,5		1,0			20,0
Тема 4. Основи бухгалтерського обліку	21,0	2,0		4,0		15,0	21,5	0,5		1,0			20,0
Разом за ЗМ1	84,0	8,0		16,0		60,0	86,0	2		4,0			80,0
Змістовий модуль 2. Механізми автоматизації обліку діяльності підприємств													
Тема 5. CRM-системи: організація документообігу на підприємстві та процес його автоматизації	21,0	2,0		4,0		15,0	21,5	0,5		1,0			20,0

Тема 6. Управління грошовими потоками на підприємстві	22,0	2,0		5,0		15,0	21,5	0,5		1,0		20,0
Тема 7. Роль звітності автоматизованих систем для фінансового менеджменту компанії	23,0	3,0		5,0		15,0	21,0	1,0		2,0		18,0
Разом за ЗМ2	66,0	7,0		14,0		45,0	64,0	2,0		4,0		58,0
Усього годин	150,0	15,0		30,0		105,0	150,0	4,0		8,0		138,0

3.3. Теми практичних занять

В даному курсі виконання практичних завдань не передбачено.

3.4. Теми лабораторних занять

№	Назва теми	Кількість годин
1.	Знайомство з системою „BAS: ERP”. Створення нової конфігурації. Підготовчі операції	4,0
2.	Створення та налагодження роботи нових довідників аналітичного обліку	4,0
3.	Створення та налагодження роботи документів у середовищі „BAS: ERP”	4,0
4.	Робота із запитами у середовищі „BAS: ERP”	4,0
5.	Групова обробка документів у середовищі „BAS: ERP”	4,0
6.	Створення та налагодження роботи бухгалтерських звітів у середовищі „BAS: ERP”	5,0
7.	Знайомство із платформою Salesforce	5,0
		30,0

Примітка. Методичні рекомендації та завдання до лабораторних робіт доступні на інтернет- ресурсах:
<https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=1108>

Програмне забезпечення для виконання лабораторних робіт: платформа BAS ERP (безкоштовна на пробний період), хмарний сервіс <https://www.salesforce.com/products/sales-cloud/overview/> (безкоштовний для навчання).

3.5. Тематика індивідуальних завдань

В даному курсі виконання індивідуальних завдань не передбачено.*

* ІНДЗ – може бути рекомендовано в окремих випадках для студентів, які успішно освоїли основний навчальний матеріал, з метою поглибленого вивчення чи удосконалення матеріалів певного змістового модуля, або в цілому для навчальної дисципліни за рішенням кафедри чи викладача.

3.6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Основи публічного (конституційного, кримінального, адміністративного) права	7,0
2	Основи приватного (цивільного, господарського, трудового) права	7,0
3	Реалізація прав людини як невід'ємний фактор суспільного прогресу	7,0
4	Інститут прав людини в контексті переходу на засади сталого розвитку	7,0
5	Природа прав людини. Основоположні права і свободи людини. Покоління прав людини. Класифікація прав людини. Борці за права людини. Майбутнє прав людини.	7,0
6	Порушення прав людини. Поняття механізмів захисту прав людини. Міжнародні та європейські стандарти захисту прав людини. Національні механізми захисту прав людини, їх класифікація. Правозахисні організації	7,0
7	Автоматизація обліку заробітної плати та нарахувань. Принципи організації, проблеми автоматизації та способи їх вирішення.	7,0
8	Заробітна плата: нарахування та утримання. Принципи організації, проблеми автоматизації та способи їх вирішення.	7,0
9	Автоматизація обліку розрахунків з підзвітними особами. Принципи організації, проблеми автоматизації та способи їх вирішення.	7,0
10	Автоматизація обліку касових операцій. Принципи організації, проблеми автоматизації та способи їх вирішення.	7,0
11	Автоматизація обліку операцій на рахунках в банку. Принципи організації, проблеми автоматизації та способи їх вирішення.	7,0
12	Автоматизація обліку купівлі-продажу валюти. Принципи організації, проблеми автоматизації та способи їх вирішення.	7,0
13	Автоматизація обліку придбання ТМЦ. Принципи організації, проблеми автоматизації та способи їх вирішення.	7,0
14	Додаткові витрати із придбання ТМЦ. Принципи організації, проблеми автоматизації та способи їх вирішення.	7,0
15	Автоматизація обліку виробництва. Принципи організації, проблеми автоматизації та способи їх вирішення.	7,0
		105,0

4. Форми і методи навчання

Форми навчання – це проблемні й оглядові лекції, лабораторні заняття, заняття із застосуванням комп'ютерної та телекомунікаційної техніки, інтерактивні заняття з навчанням одних студентів іншими, інтегровані заняття, проблемні заняття, відеолекції, відеозаняття і відеоконференції засобами Google Meet, Zoom, Cisco Webex, заняття з використанням системи електронного навчання Moodle.

Методи: проблемний виклад матеріалу, частково-пошукові та дослідницькі лабораторні практикуми, презентації, кейс-стаді, консультації і дискусії, робота в

інтернет-класі: електронні лекції, лабораторні роботи, дистанційні консультації та ін., спрямовані на активізацію і стимулювання навчально-пізнавальної діяльності студентів.

Підходи до навчання: використовуються студентоцентрований, проблемно-орієнтований, діяльнісний, комунікативний, професійно-орієнтований, міждисциплінарний підходи.

Реалізація навчального процесу здійснюється під час лекційних, лабораторних занять, самостійної позааудиторної роботи з використанням сучасних інформаційних технологій навчання, консультацій з викладачами.

Для **формувань умінь та навичок** застосовуються такі методи навчання:

- вербальні/словесні (лекція, пояснення, розповідь, бесіда, інструктаж);
- наочні (спостереження, ілюстрація, демонстрація);
- практичні (проведення практики);
- пояснювально-ілюстративний або інформаційно-рецептивний, який передбачає пред'явлення готової інформації викладачем та її засвоєння студентами;
- репродуктивний (виконання лабораторних завдань за зразком).

4.1. Словесні методи навчання. Навчальна лекція

За допомогою даного методу забезпечується усне викладення матеріалу великими ємністю й складністю логічних побудов, доказів і узагальнень. В ході лекції використовуються прийоми усного викладення інформації, підтримання уваги протягом тривалого часу, активізації мислення студентів, прийоми забезпечення логічного запам'ятовування, переконання, аргументації, доказів, класифікації, систематизації і узагальнення. В залежності від специфіки лекційного матеріалу іноді використовується лекція-діалог.

4.2. Індуктивний метод навчання

Даний метод навчання використовується в рамках лекційних занять, коли матеріал носить, здебільшого, фактичний характер. В рамках лабораторних занять метод застосовується при виконанні технічних задач, коли студенти використовують раніше здобуті теоретичні знання при роботі з конкретними пристроями (комп'ютерами) та програмними продуктами.

4.3. Репродуктивний метод навчання

Даний метод навчання використовується в рамках лекційних і лабораторних занять, а також під час самостійної роботи студентів. Метод передбачає роботу студентів за визначеним алгоритмом. Згідно з методом для виконання завдань студентам надаються методичні вказівки, правила і навчальні приклади.

4.4. Проблемно-пошукові методи навчання

Проблемно-пошукові методи застосовуються в ході проблемного навчання, а саме в процесі виконання лабораторних робіт та індивідуальних науково-дослідних завдань, де під проблемною ситуацією треба вважати невідповідність між тим, що вивчається і вже вивченим. При використанні проблемно-пошукових методів навчання викладач

використовує такі прийоми: створює проблемну ситуацію (ставить питання, пропонує задачу, експериментальне завдання), організує колективне обговорення можливих підходів до рішення проблемної ситуації, стимулює висування гіпотез, тощо. Студенти роблять припущення про шляхи вирішення проблемної ситуації, узагальнюють раніше набуті знання, виявляють причини явищ, пояснюють їхнє походження, вибирають найбільш раціональний варіант вирішення проблемної ситуації. Викладач обов'язково керує цим процесом на всіх етапах, а також за допомогою запитань-підказок. Також даний метод використовується при опрацюванні матеріалів в системі дистанційної освіти «Moodle».

4.5. Наочний метод навчання

Наочний метод достатньо важливий для студентів, оскільки забезпечує візуальне подання навчального матеріалу, зокрема, з використанням інформаційно-комунікаційних технологій. При викладанні дисципліни наочний метод навчання поєднується зі словесними методами для представлення інформації у вигляді таблиць, рисунків, схем та діаграм.

5. Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС (Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система, ECTS)

Оцінка за шкалою ЄКТС	Пояснення	Оцінка за 100-бальною шкалою	Оцінка за національною шкалою
A	відмінно	90 – 100	відмінно
B	дуже добре	80-89	добре
C	добре	70-79	
D	задовільно	60-69	задовільно
E	достатньо	50-59	
FX	(незадовільно) з можливістю повторного складання	35-49	незадовільно
F	(незадовільно) з обов'язковим повторним курсом	1-34	

6. Засоби оцінювання

Засобами оцінювання та демонстрування результатів навчання є

- контрольні роботи;
- стандартизовані тести;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- завдання на лабораторному обладнанні.

7. Форми поточного та підсумкового контролю

Формами поточного контролю рівня знань є усна та письмова відповідь студента при захисті виконаних лабораторних робіт, кількість отриманих балів при виконанні тестового завдання, а також письмова відповідь при написанні модульних контрольних робіт. Формами підсумкового контролю рівня знань є усна та письмова відповідь студента при здачі заліку.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання (аудиторна та самостійна робота)									Підсумк. контроль	Сумарна кількість балів
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2					
Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	М 1	Т 5	Т 6	Т 7	М 2	(залік)	
6,0	6,0	6,0	6,0	6,0	7,5	7,5	7,5	7,5	40	100

T1 ... T7 – теми змістових модулів; M1, M2 – модульні контрольні роботи

7.1. Умови зарахування результатів неформальної освіти

Студент, згідно Положення ЧНУ «Про неформальну освіту» може отримати додаткові бали, або бути звільненим від окремих видів роботи з окремих тем, якщо у нього наявні сертифікати про неформальну освіту з проблем, які вивчаються на дисципліні «Економіко-правові аспекти та автоматизація діяльності підприємств».

Також, як виконані види роботи з відповідних тем зараховуються студенту бали за наукові публікації у матеріалах науково-практичних конференцій та фахових чи апробаційних виданнях.

7.2. Політика курсу

Самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей).

Академічна доброчесність: посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Відвідування: Відвідування занять є обов'язковим. Засвоєння пропущеної теми лекції з поважної причини перевіряється під час складання підсумкового контролю. Пропуск лекції з неповажної причини відпрацьовується студентом (співбесіда, реферат тощо). Пропущені практичні та лабораторні заняття, незалежно від причини пропуску, студент відпрацьовує згідно з графіком консультацій.

8. Рекомендована література

Нормативні та інструктивні матеріали

1. Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436–IV / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>
2. Податковий кодекс від 23.12.2010 № 2856–VI / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>

3. Про господарські товариства : Закон України від 19.09.1991 № 1576–XII (зі змін. та допов.) / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>
4. Про акціонерні товариства : Закон України від 17.09.2008 № 514–VI (зі змін. та допов.) / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>
5. Про захист економічної конкуренції : Закон України від 11.01.2001 № 2211–III (зі змін. та допов.) / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>
6. Про інвестиційну діяльність : Закон України від 18.09.1991 № 1560–XII (зі змін. та допов.) / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>
7. Про інноваційну діяльність : Закон України від 04.07.2002 № 40–IV (зі змін. та допов.) / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>
8. Про наукову і науково–технічну діяльність : Закон України від 01.12.1998 № 284–XIV (зі змін. та допов.) / Верховна Рада України. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>
9. Про цінні папери і фондовий ринок : Закон України (з подальш. змін. та допов.) // Відом. Верховної Ради України. – 1991. – № 38. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. Офіційний вісник України. 2010. № 72/1. Ст. 2598.
10. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод: з поправками, внесен. відповідно до положень Протоколів №№ 11 та 14 з Протоколами №№ 1, 4, 6, 7, 12 та 13. Право України 2010. № 10. С. 215–233.
11. Загальна декларація прав людини. Міжнародні договори України. К., 1992.;
12. Резолюція 1594 «Про принцип верховенства права», ухвалена Парламентською Асамблеєю Ради Європи 23 листопада 2007 р.

Фахова (основна)

1. Навчальний посібник «Економіко-правові аспекти та автоматизація діяльності підприємств» / уклад.: І.Д. Лісовенко, Остапов С.Е., Яковлева І.Д., Гордіца В.Е. Чернівці: ЧНУ, 2022. 125 с. (електронне видання).
2. Лісовенко І.Д. Економіко-правові аспекти та автоматизація діяльності підприємств: конспект лекцій./І.Д. Лісовенко. – Чернівці : Чернівецький національний університет, 2022 – 85 с. (електронне видання).
3. Колодій А. Громадянське суспільство: ознаки, структурні елементи, співвідношення із державою. Право України. 2020. № 4. С. 9-16.
4. Шквір В. Д., Загородній А. Г., Височан О. С. Інформаційні системи і технології в обліку та аудиті. Підручник / Третє видання., Львів: Львівської політехніки, 2018. 400 с.
5. Яковлев А. І. Організація виробництва : підручник / А. І. Яковлев [та ін.] ; ред.: А. І. Яковлев, С. П. Сударкіна, М. І. Ларка ; Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". – Харків : НТУ "ХП", 2016. – 436 с.

Допоміжна

1. Ковальчук В. Громадянське суспільство та його правосвідомість як основа формування легітимної влади. Право України. 2019.
2. Григорків В.С. Корпоративні інформаційні системи / Григорків В.С., Верстяк А.В., Вінничук І.С., О.Я. Савко, С.В. Зюков – Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2017. – 236 с.
1. Стеценко С. Громадянське суспільство та соціальна держава: проблеми взаємодії. Право України. 2019. № 4. С. 71-80.

6. Ганечко І.Г. Фінансовий менеджмент: методика розв'язання практичних завдань : навч. посіб. /, Г.В. Ситник, В.С. Андрієць та ін. – К. : Київ. нац. торг.–екон. ун–т, 2015. – 244 с.
7. Школьник І.О. Фінансовий менеджмент: навч. посібник / І.О. Школьник. – К.: Ліра, К. 2015. – 301с.

Інформаційні ресурси

1. www.rada.gov.ua/laws – офіційний сайт Верховної Ради України
2. Офіційний сайт Міністерства фінансів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.minfin.gov.ua/>.
3. Офіційний сайт Міністерства економічного розвитку і торгівлі [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://me.gov.ua>
4. Офіційний сайт Світового банку [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.worldbank.org/>.
5. Ліга. Нет. Фінанси [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://biz.liga.net/industriya/>
6. Україна фінансова [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.u-fin.com.ua/index.htm>